

Procedury bezpieczeństwa obowiązujące Zespole Szkół nr 3 w Katowicach

Do podejmowania działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych w szkole zobowiązuje Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii Dz.U. 2015 poz. 1249 W myśl tego dokumentu szkoły podejmują działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i policji w sytuacjach kryzysowych, w szczególności, gdy dzieci i młodzież używają, posiadają lub rozprawdzają środki odurzające.

W rozporządzeniu §10 zobowiązuje się szkoły i placówki do opracowania strategii działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych, wobec dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem.

Zasady ogólne

1. Postępowanie w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia powinno być prowadzone w możliwie najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia.
2. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacji i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących.
3. Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest dyrektor szkoły.
4. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie respektowania praw ucznia jest pedagog szkolny.
5. Uczniowie wykraczający poza normy prawne i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidziane w Regulaminie Szkoły.
6. W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia pisemnie Sąd Rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
7. Nauczyciel dokumentuje zaistniałe zdarzenia na terenie szkoły, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń i przekazuje ją do sekretariatu szkoły.

Podstawy prawne stosowanych procedur:

- 1) *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*
- 2) *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii*
- 3) *Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji*
- 4) *Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty*

Procedura Bezpieczeństwa na Zespole Szkół nr 3 w Katowicach

Postanowienia ogólne:

1. Procedura określa zasady postępowania pracowników szkoły, uczniów oraz osób trzecich w celu zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego na terenie placówki.
2. Za bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły odpowiadają wszyscy pracownicy, ze szczególnym uwzględnieniem kadry pedagogicznej i dyrekcji.
3. Każda osoba wchodząca na teren szkoły zobowiązana jest do przestrzegania niniejszej procedury oraz regulaminów wewnętrznych.

Cele procedury:

1. Minimalizacja zagrożeń: identyfikacja i eliminowanie potencjalnych niebezpieczeństw w budynku i na placu szkolnym.
2. Ochrona zdrowia i życia: zapewnienie warunków umożliwiających bezpieczną naukę i pracę.
3. Budowanie świadomości: edukacja uczniów i pracowników w zakresie odpowiedzialności za wspólne bezpieczeństwo.

Procedura obejmuje:

1. Działania prewencyjne podejmowane przez Dyrektora.
2. Zasady sprawowania opieki nad uczniami podczas lekcji i przerw.
3. Monitoring obiektu i kontrolę dostępu osób trzecich.
4. Zasady postępowania w przypadku wypadków lub awarii.

Zadania i odpowiedzialność

Dyrektor Szkoły:

1. Zarządzanie infrastrukturą: dbanie o stan techniczny budynku, systemów przeciwpożarowych, oświetlenia oraz monitoringu.
2. Organizacja szkoleń: zapewnienie pracownikom szkoleń z zakresu BHP, pierwszej pomocy oraz procedur ewakuacyjnych.
3. Nadzór: kontrola nad realizacją dyżurów nauczycielskich oraz przestrzeganiem regulaminów przez personel.
4. Współpraca ze służbami: utrzymywanie kontaktu z Policją, Strażą Pożarną i Strażą Miejską.

Nauczyciele:

1. Stały nadzór: nauczyciel nie może pozostawić uczniów bez opieki podczas zajęć (w sytuacjach nagłych musi zapewnić zastępstwo innego pracownika).
2. Kontrola sali: przed rozpoczęciem lekcji nauczyciel sprawdza stan techniczny sali (czy nie ma wystających kabli, uszkodzonych mebli, otwartych okien w sposób niebezpieczny).
3. Dyżury podczas przerw: aktywne monitorowanie korytarzy, toalet i szatni zgodnie z harmonogramem dyżurów.
4. Reagowanie na przemoc: natychmiastowe przerywanie wszelkich form agresji (fizycznej i słownej) oraz raportowanie incydentów wychowawcy lub pedagogowi i psychologowi.

Bezpieczeństwo podczas zajęć w klasie

1. Przygotowanie stanowiska: uczniowie mają obowiązek utrzymywania porządku w ławkach. Plecaki powinny być schowane tak, aby nie blokowały ciągów komunikacyjnych.
2. Pracownie specjalistyczne: w pracowniach chemicznych, fizycznych czy informatycznych obowiązują odrębne regulaminy stanowiskowe, z którymi uczeń zapoznaje się na pierwszej lekcji w roku.
3. Wietrzenie sal: odbywa się wyłącznie pod nadzorem nauczyciela.
4. Obsługa sprzętu: uczniowie mogą korzystać z urządzeń multimedialnych tylko za zgodą i kontrolą nauczyciela. Z użytkowania przez uczniów wyłączone są służbowe komputery stacjonarne i przenośne.

Bezpieczeństwo na terenie szkoły (korytarze, podwórce)

1. Kontrola wejść: szkoła posiada system identyfikacji osób wchodzących. Każdy gość ma obowiązek wpisania się do książki wejść znajdującej się na portierni.
2. Zakaz opuszczania terenu: uczniowie nie mogą samowolnie opuszczać terenu szkoły w czasie trwania zajęć oraz przerw.

3. Bezpieczeństwo przerw: podczas przerw obowiązuje zakaz biegania po korytarzach, ślizgania się na posadzkach oraz wychylania się przez barierki schodów.

4. Monitoring: obszar szkoły jest monitorowany, a nagrania są wykorzystywane w celu wyjaśniania incydentów naruszenia bezpieczeństwa.

5. Zabezpieczenia techniczne i organizacyjne zapobiegające samowolnemu oddaleniu się uczniów

W celu zapewnienia pełnej kontroli nad ruchem uczniów oraz uniemożliwienia im opuszczenia placówki bez opieki lub zgody, stosuje się następujące środki:

– System Kontroli Dostępu: główne drzwi wejściowe są wyposażone w zamki elektromagnetyczne (elektrozaczepy). Otwarcie drzwi od zewnątrz i od wewnątrz (w trybie normalnym) wymaga użycia działania pracownika szkoły.

– stanowisko portiera/woźnego: przy głównym wejściu znajduje się portiernia, w której pracownik obsługi, nadzoruje wejścia i wyjścia na teren placówki.

– W przypadku zwolnienia ucznia z zajęć (np. wizyta u lekarza), rodzic informuje o tym fakcie wychowawcę/nauczyciela prowadzącego zajęcia, a ten przekazuje informację do kierownika świetlicy oraz osób z obsługi prowadzących w danym dniu rejestr

– Dyżury nauczycieli przy wyjściach: w trakcie przerw nauczyciele dyżurujący mają obowiązek zwracać szczególną uwagę na okolice drzwi wyjściowych, aby uniemożliwić uczniom samowolne opuszczenie szkoły.

Każdy pracownik szkoły, który zauważy usterkę techniczną (np. pękniętą szybę, urwany grzejnik, śliską plamę na podłodze), ma obowiązek niezwłocznie zabezpieczyć miejsce i zgłosić problem pracownikowi obsługi lub Dyrektorowi.

Spis procedur

1. Zasady interwencji profilaktycznej

2. Procedury interwencyjne w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia, nagłego zachorowania i konieczności udzielenia pierwszej pomocy

1) Postępowanie w sytuacji zaistnienia lekkiego wypadku ucznia niewymagającego interwencji lekarza (powierzchnowe zranienia, otarcia naskórka, stłuczenia, itp.)

2) Postępowanie w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia wymagającego interwencji lekarza.

3) Postępowanie w sytuacji zaistnienia wypadku powodującego ciężkie uszkodzenie ciała lub ze skutkiem śmiertelnym.

4) Udzielanie uczniom pierwszej pomocy przedlekarskiej.

3. Procedury interwencyjne wobec dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem

1) Uzyskanie informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, pali papierosy, używa alkoholu lub innych środków odurzających, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji

2) Podejrzenie, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków

3) Znalezienie na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyku

4) Podejrzenie, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyku

4. Procedury interwencyjne w sytuacji zaistnienia przemocy, kradzieży i niszczenia mienia

1) Procedura postępowania nauczycieli, gdy dziecko jest ofiarą przemocy w szkole.

2) Procedura postępowania nauczycieli, gdy dziecko jest sprawcą przemocy w szkole.

3) Procedura postępowania w sytuacji, gdy nauczyciel jest ofiarą przemocy (znieważenie nauczyciela, upokorzenie).

4) Procedura postępowania nauczycieli w sytuacji, gdy uczeń uniemożliwia prowadzenie lekcji.

5) Procedura postępowania nauczycieli w sytuacji innych zachowań uczniów, które zagrażają bezpieczeństwu ich samych lub innych osób (autoagresja, mówienie o samobójstwie, wyrażanie gróźb pod adresem kolegów i nauczycieli, kontakt z pornografią, posiadanie niebezpiecznych narzędzi, środków pirotechnicznych)

6) Procedura postępowania w przypadku przyjscia do szkoły ucznia z urazami wskazującymi na przemoc fizyczną w domu.

7) Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży lub niszczenia mienia przez ucznia.

8) Procedura postępowania w sytuacji problemowego zachowania ucznia (bójki, kradzieże, wymuszenia, wulgaryzmy)

- a. Przeszkadzanie w prowadzeniu lekcji, używanie wulgarnych słów
- b. Niekulturalne zachowanie wobec kolegów i pracowników szkoły
- c. Dewastacja i niszczenie mienia szkolnego
- d. Bójki
- e. Wymuszania oraz psychiczna agresja wobec innych uczniów
- f. Kradzieże

9) Procedury współpracy szkoły z policją

10) Zasady interwencji profilaktycznej

Ad. 1. Zasady interwencji profilaktycznej

Zasady interwencji profilaktycznej

Interwencję przeprowadza psycholog lub pedagog szkolny wspólnie z wychowawcą klasy w sytuacjach zagrożenia ucznia:

- uzależnieniem,
- przestępczością,
- demoralizacją,
- zachowaniami ryzykownymi.

Celem interwencji profilaktycznej jest:

- Udzielenie wsparcia i pomocy uczniowi i rodzicom przez dostarczenie informacji, zaproponowanie współpracy pomiędzy domem a szkołą.
- Zapobieganie problemom związanych z zagrożeniem uzależnieniami, przestępczością,
- demoralizacją.

W sytuacji zagrożenia ucznia uzależnieniem, przestępczością, demoralizacją, zachowaniami ryzykownymi:

1) Wychowawca wspólnie z pedagogiem/psychologiem zbiera informacje o sytuacji ucznia i na ich podstawie dokonuje wstępnej diagnozy, analizy i oceny problemów ucznia.

2) Wychowawca wspólnie z pedagogiem/psychologiem przeprowadzają rozmowę z uczniem, podczas której przekazują uczniowi:

- Spostrzeżenia, jakie zaszły w jego funkcjonowaniu;
- Informacje o konsekwencjach wynikających z jego zachowań;
- Komunikat o zakazie zachowań ryzykownych, związanych z zagrożeniem uzależnieniami, przestępczością, demoralizacją - powołując się na regulamin szkoły;
- Informację o konieczności poinformowania rodziców.

3) Wychowawca wzywa rodziców do szkoły i wspólnie z pedagogiem przeprowadza z nimi rozmowę informując o:

- przyczynach, dla których szkoła szczególnie zainteresowała się dzieckiem.
- zagrożeniach zdrowia i bezpieczeństwa dziecka związanych z zagrożeniami ryzykownymi, uzależnieniami, przestępczością, demoralizacją.

4) Efektem rozmowy z rodzicami powinna być pisemna umowa z nimi uwzględniająca:

- Listę zachowań ucznia podległych kontroli tak w domu jak i w szkole;
- Zasady zachowania ucznia w szkole i w domu;
- Konsekwencje i przywileje wobec ucznia;
- Zobowiązania obu stron – rodziców i szkoły – o nawiązaniu ścisłej współpracy / stały kontakt ze szkołą, wymiana uwag, spostrzeżeń odnośnie ucznia, itp./;
- Czasu obowiązuje umowy.

5) W obecności rodziców wychowawca lub pedagog/psycholog rozmawia z dzieckiem zobowiązując je do zmiany swojego zachowania. Efektem tej rozmowy winno być podpisanie kontraktu z dzieckiem z uwzględnieniem:

- Zobowiązania ucznia do powstrzymania się od negatywnych zachowań;
- Ustalenia listy czasowo odebranych przywilejów;

- Ustalenia zasad zachowania w domu i w szkole;
 - Odebrania przywilejów;
 - Wymianę obserwacji między szkołą a rodziną.
- 6) Wychowawca wspólnie z pedagogiem monitorują realizację kontraktu przez ucznia poprzez:
- Obserwowanie ucznia w szkole;
 - Nagradzanie korzystnych zmian w zachowaniu się ucznia – odzyskiwanie przywilejów.

Ad. 2. Procedury interwencyjne w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia, nagłego zachorowania i konieczności udzielenia pierwszej pomocy

WYPADEK UCZNIA to nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w czasie pozostawiania ucznia pod opieką szkoły:

- na terenie szkoły
- poza terenem szkoły: wycieczki, wyjścia pod opieką nauczycieli, „zielona szkoła”.

Cel procedury

Zapewnienie profesjonalnych działań pracowników szkoły gwarantujących poszkodowanemu uczniowi należytą opiekę i niezbędną pomoc.

Zakres

Procedura obejmuje i reguluje działania pracowników Szkoły w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia.

Osoby odpowiedzialne: Dyrektor, nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni.

Postanowienie ogólne

W czasie zajęć edukacyjnych pełną odpowiedzialność za zdrowie i życie ucznia ponosi nauczyciel prowadzący zajęcia bez względu na to, czy są one zajęciami planowanymi, czy też nauczyciel zastępuje nieobecnego w tym czasie innego prowadzącego dane zajęcia.

Przed rozpoczęciem zajęć prowadzący ma obowiązek sprawdzić, czy sprzęt sportowy, urządzenia techniczne, pomoce naukowe oraz inne narzędzia wykorzystywane w czasie zajęć, a także pomieszczenie lekcyjne nie stwarzają zagrożenia bezpieczeństwa dla ucznia. Jeżeli stan techniczny budzi zastrzeżenia, nauczyciel lub inna osoba prowadząca zajęcia nie ma prawa z nich korzystać w pracy z uczniem. O zaistniałym zagrożeniu prowadzący zajęcia natychmiast powiadamia dyrektora szkoły lub jego zastępcę, a w razie ich nieobecności osobę zastępującą.

1. Pierwszej pomocy przedlekarskiej udziela uczniom głównie wykwalifikowana pielęgniarka szkolna.
2. Pod nieobecność wykwalifikowanej pielęgniarki szkolnej pomocy uczniom udziela wychowawca klasy, nauczyciel prowadzący zajęcia lub inny pracownik szkoły.
3. Pierwsza pomoc przedlekarska w przypadku osób nieposiadających kwalifikacji medycznych ogranicza się do wykonania opatrunku, ułożenia dziecka w odpowiedniej pozycji, wykonania sztucznego oddychania oraz masażu serca, niedopuszczenia do sytuacji zagrożenia życia.
4. W sytuacji udzielania pomocy przez nauczyciela prowadzącego w tym samym czasie zajęcia dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńcze z większą grupą uczniów jest on zobowiązany do ustalenia opiekuna dla pozostałych uczniów. Pozostawienie reszty uczniów bez opieki jest niedopuszczalne!
5. W przypadku małej skuteczności udzielanej pomocy należy bezzwłocznie poinformować dyrektora lub zastępcę dyrektora szkoły. Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba natychmiast powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia oraz w razie konieczności, pogotowie ratunkowe.
6. Po przybyciu do szkoły rodzice (opiekunowie prawni) lub lekarz pogotowia ratunkowego przejmują odpowiedzialność za dziecko. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.

W przypadku konieczności przewiezienia ucznia do szpitala opiekę nad uczniem sprawuje przybyły do szkoły Rodzic (opiekun prawny) lub, gdy Rodzic nie zdążył dojechać, nauczyciel wyznaczony przez dyrektora/ wicedyrektora/ pedagoga szkolnego

1. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia lekkiego wypadku ucznia niewymagającego interwencji lekarza (powierzchnowe zranienia, otarcia naskórka, stłuczenia, itp.).

- 1) Po stwierdzeniu zdarzenia należy ucznia odprowadzić do gabinetu pielęgniarki szkolnej celem udzielenia pierwszej pomocy.

- 2) W razie nieobecności pielęgniarki ucznia należy odprowadzić do sekretariatu szkoły, gdzie pomocy udziela osoba mająca przeszkolenie w tym zakresie.
- 3) O zdarzeniu i jego przyczynach nauczyciel informuje dyrektora szkoły lub jego zastępcę.
- 4) Jeżeli przyczyną zdarzenia była wadliwość lub niesprawność użytych narzędzi, nauczyciel natychmiast wycofuje je z użytkowania.
- 5) Osoba udzielająca pierwszej pomocy powinna upewnić się, czy uczeń nie jest chory na hemofilię lub cukrzycę, bądź inną chorobę mogącą w połączeniu z urazem stanowić niebezpieczeństwo dla zdrowia lub życia.
- 6) Zdarzenia powyższe nie wymagają wpisu do rejestru wypadków oraz spisania protokołu powypadkowego.

2. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia wymagającego interwencji lekarza.

- 1) Po stwierdzeniu, że wypadek, któremu uległ uczeń, wymaga specjalistycznej pomocy, należy doprowadzić go do gabinetu pielęgniarki szkolnej lub wezwać ją na miejsca zdarzenia.
- 2) W razie nieobecności pielęgniarki szkolnej należy natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe oraz powiadomić o zdarzeniu dyrektora szkoły lub jego zastępcę.
- 3) Do czasu przybycia pielęgniarki lub pogotowia ratunkowego osoby przeszkolone w udzielaniu pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie i życie ucznia.
- 4) Dyrektor szkoły lub jego zastępca powiadamia o wypadku, rodziców (opiekunów prawnych) ucznia oraz inspektora bhp.
- 5) Celem ustalenia okoliczności wypadku dyrektor szkoły lub jego zastępca powołuje komisję badającą przyczyny jego powstania. Z prac komisji spisywany jest protokół, który musi zawierać wnioski mające zapobiec powstaniu podobnych zdarzeń.
- 6) Wypadek jest wpisywany do rejestru, a wnioski komisji są omawiane na posiedzeniu rady pedagogicznej.

3. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku powodującego ciężkie uszkodzenie ciała lub ze skutkiem śmiertelnym.

- 1) W sytuacji, kiedy nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, należy natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe, a do czasu jego przybycia osoby przeszkolone w udzielaniu pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie i życie ucznia.
- 2) Jeżeli w wyniku wypadku nastąpił zgon osoby poszkodowanej, nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne zabezpiecza miejsce zdarzenia i natychmiast wzywa na jego miejsce policję oraz dyrektora szkoły lub jego zastępcę.
- 3) Dyrektor szkoły lub jego zastępca informuje o zdarzeniu policję, rodziców (opiekunów prawnych), organ prowadzący oraz organ nadzoru pedagogicznego (Kuratorium).
- 4) Do czasu przybycia policji teren wypadku pozostaje zabezpieczony tak, by było możliwe pełne ustalenie okoliczności i przyczyn zdarzenia.
- 5) Celem ustalenia okoliczności wypadku dyrektor szkoły lub jego zastępca powołuje komisję badającą przyczyny jego powstania. Z prac komisji spisywany jest protokół, który musi zawierać wnioski mające zapobiec powstaniu podobnych zdarzeń.
- 6) Wypadek jest wpisywany do rejestru, a wnioski komisji są omawiane na posiedzeniu rady pedagogicznej.

Ad.3. Procedury interwencyjne wobec dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem

1. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, pali papierosy, używa alkoholu lub innych środków odurzających, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który, nie ukończył 18 lat, używa alkoholu/posiada alkohol lub inny środek w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel (inny pracownik szkoły) powinien podjąć następujące kroki:

- 1) Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
- 2) Wychowawca informuje o fakcie dyrektora szkoły.
- 3) Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
- 4) Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.
- 5) Podobnie, w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (*rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.*), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
- 6) W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

2. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków

- 1) Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
- 2) Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
- 3) W razie konieczności wzywa lekarza w celu ewentualnego udzielenia pomocy medycznej.
- 4) Zawiadamia o zaistniałym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, przewiezieniu do placówki służby zdrowia lub przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji decyduje lekarz po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
- 5) Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia, który jest pod wpływem alkoholu, odmawiają przyjęcia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz Sąd Rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
- 6) W każdym przypadku, gdy uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji lub Sądu Rodzinnego.

3. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk

- 1) Nauczyciel, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
- 2) Powiadamia o zaistniałym fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
- 3) Pedagog próbuje ustalić do kogo znaleziona substancja należała (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych).
- 4) Dyrektor szkoły jest zobowiązany wezwać policję.
- 5) Po przyjeździe policji dyrektor przekazuje zabezpieczoną substancję oraz informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
- 6) Ze zdarzenia zostaje sporządzona notatka służbowa, którą nauczyciel składa w sekretariacie szkoły.

4. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki

- 1) Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor) zwraca się z poleceniem od ucznia, aby przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów, budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
- 2) O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
- 3) W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezione substancje i zabiera ją do ekspertyzy.
- 4) Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

Ad. 4. Procedury interwencyjne w sytuacji zaistnienia przemocy, kradzieży i niszczenia mienia

1. Procedura postępowania nauczycieli, gdy dziecko jest ofiarą przemocy w szkole.

- 1) Nauczyciel słownie i stanowczo reaguje na zachowanie przemocowe ucznia, doprowadza do przerwania incydentu, rozdziela i odizolowuje sprawcę i ofiarę.
- 2) Zgłasza przypadek do wychowawcy, pedagoga, dyrektora oraz sporządza notatkę o zdarzeniu.
- 3) Rozmawia ze sprawcą i ofiarą zajścia – z osobami bezpośrednio uczestniczącymi w zdarzeniu i wspólnie dochodzącymi do rozwiązania konfliktu lub prowadzi rozmowy oddzielnie z ofiarą i sprawcą w celu uniknięcia konfrontacji ze sobą ucznia – ofiary |i ucznia – sprawcy, aby chronić ucznia poszkodowanego.
- 4) Informuje rodziców pokrzywdzonego ucznia o zdarzeniu, poucza ich o możliwości złożenia zawiadomienia w odpowiedniej jednostce policji.
- 5) Jeśli doszło do drastycznego naruszenia godności ucznia lub zachodzi podejrzenie popełnienia czynu karalnego, informuje o tym jednostkę policji lub Sąd Rodzinny.
- 6) Nauczyciel zawsze powinien stawać po stronie dziecka pokrzywdzonego, który musi mieć w kimś oparcie, nawet jeśli koledzy mają do niego zastrzeżenia (trzeba pamiętać, że to ono jest ofiarą a nie sprawcą). Podczas rozmów z dzieckiem, które jest ofiarą przemocy należy unikać: przypisywania dziecku winy za zaistniałą sytuację, bagatelizowania problemu dziecka, dawania dobrych rad.
- 7) Uczeń pokrzywdzony na terenie placówki zostaje objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

2. Procedura postępowania nauczycieli, gdy dziecko jest sprawcą przemocy w szkole.

- 1) Nauczyciel stanowczo reaguje na agresywne zachowanie, doprowadza do jego przerwania, rozdziela i odizolowuje sprawcę i ofiarę. W uzasadnionych sytuacjach spisuje zeznania dzieci – świadków, które mogą być pomocne w przekazaniu rodzicom sprawozdania o udziale ich dziecka w krzywdzeniu kolegów.
- 2) Zgłasza przypadek do wychowawcy, pedagoga, dyrektora.
- 3) Wzywa rodziców ucznia – sprawcy przemocy, informuje ich o możliwych konsekwencjach prawnych oraz wynikających z regulaminu szkoły.
- 4) Wychowawca udziela uczniowi upomnienia. Nauczyciel lub wychowawca odnotowują zajście w dzienniku Vulcan.
- 5) Jeśli pojedyncze uwagi i upomnienia nie dają efektu, a uczeń jest wciąż agresywny i stosuje przemoc, należy podjąć cykliczne rozmowy z uczniem oraz obserwację zachowania ucznia przez nauczycieli uczących. Należy zaproponować rodzicom ucznia skorzystanie ze specjalistycznej pomocy oraz poinformować o możliwości powiadomienia Sądu Rodzinnego. W sytuacji braku zainteresowania ze strony rodziców należy powiadomić Sąd Rodzinny.
- 6) Przez cały czas wychowawca powinien nagradzać pozytywne zachowania ucznia (zauważać, doceniać, chwalić).

7) Gdy ma miejsce zdarzenie o szczególnie drastycznym przebiegu (bójka, rozbój, uszkodzenie ciała) wychowawca informuje pedagoga lub dyrektora. Dyrektor szkoły wzywa do szkoły rodziców i powiadamia policję.

8) Ze zdarzenie należy sporządzić notatkę służbową i złożyć w sekretariacie szkoły.

3. Procedura postępowania w sytuacji, gdy nauczyciel jest ofiarą przemocy (znieważenie nauczyciela, upokorzenie).

1) Nauczyciel, który jest ofiarą przemocy ze strony uczniów, nie powinien ukrywać tego faktu.

2) Powinien natomiast ujawnić zdarzenie, zanim wróci na lekcje do tej samej klasy.

3) Pokrzywdzony nauczyciel informuje dyrektora i pedagoga o zaistniałym zdarzeniu związanym z agresją uczniów.

4) Dyrektor szkoły razem z nauczycielem rozmawia z każdym sprawcą przemocy. Każdy uczeń ponosi indywidualną odpowiedzialność za swoje czyny.

5) Dyrektor wzywa rodziców uczniów i informuje ich o zdarzeniu.

6) Sprawcy zostają ukarani zgodnie z obowiązującymi w szkole regułami.

7) Jeśli została naruszona godność nauczyciela i zachodzi podejrzenie, że zostało złamane prawo, Dyrektor powiadamia policję.

4. Procedura postępowania nauczycieli w sytuacji, gdy uczeń uniemożliwia prowadzenie lekcji.

1) Nauczyciel reaguje słownie i stanowczo, informuje ucznia o łamaniu przez niego regulaminu szkoły i wynikających stąd konsekwencjach.

2) Wzywa pedagoga/psychologa/dyrektora szkoły w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniom i informuje ich o zaistniałej sytuacji.

3) Telefonicznie wzywa rodziców i rozmawia nt. trudności dziecka oraz ewentualnej możliwości pomocy, a także o konsekwencjach wynikających z regulaminu szkoły.

4) Sporządza notatkę z przebiegu zdarzenia.

5) W dalszym ciągu obserwuje zachowanie ucznia.

6) W sytuacji, gdy zdarzenia powtarzają się cyklicznie szkoła powiadamia Sąd Rodzinny.

5. Procedura postępowania nauczycieli w sytuacji innych zachowań uczniów, które zagrażają bezpieczeństwu ich samych lub innych osób (autoagresja, mówienie o samobójstwie, wyrażanie gróźb pod adresem kolegów i nauczycieli, kontakt z pornografią, posiadanie niebezpiecznych narzędzi, środków pirotechnicznych)

1) W przypadku stwierdzenia niepokojących lub niezrozumiałych zachowań ucznia, zagrażających jego bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych osób, nauczyciel niezwłocznie powiadamia wychowawcę klasy.

2) Wychowawca informuje pedagoga i psychologa szkolnego oraz dyrektora szkoły, sporządza notatkę dotyczącą zdarzenia. W razie potrzeby zapewnia bezpieczeństwo uczniowi do czasu przekazania go rodzicom.

3) Wychowawca wzywa rodziców do szkoły lub w razie konieczności natychmiast kontaktuje się z nimi osobiście. Wspólnie z pedagogiem i psychologiem przeprowadza rozmowę z rodzicami, która powinna zakończyć się ustaleniem dalszego postępowania z uczniem.

4) Jeżeli zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa szkoła powiadamia policję, natomiast jeśli analiza sytuacji dziecka wskazuje na zaniedbanie rodziców lub jego demoralizację, szkoła przekazuje odpowiednią informację do Sądu Rodzinnego.

5) Uczniowie na terenie placówki zostaje zapewniona pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

6. Procedura postępowania w przypadku przyścia do szkoły ucznia z urazami wskazującymi na przemoc fizyczną w domu.

1) Jeżeli nauczyciel zauważy lub uczeń zgłosi mu po przyśściu do szkoły urazy (złamania, stłuczenia, zasinienia, zranienia itp.) stwarzające podejrzenie, że powstały one w czasie pobytu ucznia w domu, postępuje w następujący sposób:

a. zapewnia uczniowi bezpieczne warunki, opiekę i wsparcie osoby dorosłej (psycholog/pedagog)

b. powiadamia wychowawcę, pedagoga i dyrektora szkoły,

- c. wspólnie z wychowawcą, pedagogiem i dyrektorem wysłuchuje relacji ucznia,
- d. wspólnie z innymi osobami (higienistka, wychowawca, pedagog lub dyrektor) ocenia stan ucznia i ewentualnie udziela mu niezbędnej pomocy lub wzywa pomoc medyczną,
- e. powiadamia policję i w razie potrzeby uczestniczy w niezbędnych czynnościach (ew. obdukcja, rozmowa z uczniem, przewiezienie do pogotowia opiekuńczego), nauczyciela może zastąpić wychowawca ucznia lub pedagog,
- f. powiadamia rodziców (opiekunów) ucznia.

2) Podobny tryb postępowania obowiązuje również w sytuacji, gdy uczeń zgłasza, iż doświadczył w domu innego rodzaju przemocy i odmawia powrotu do domu lub informuje nauczyciela, że rodzice (opiekunowie) są pod wpływem alkoholu i nie mogą wykonywać czynności opiekuńczych wobec ucznia.

7. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży lub niszczenia mienia przez ucznia.

1) W przypadku zgłoszenia kradzieży lub zniszczenia mienia sprawą zajmuje się nauczyciel, któremu kradzież lub zniszczenie zgłoszono.

2) Nauczyciel ustala okoliczności zdarzenia, powiadamia pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły. Prowadzi we współpracy z pedagogiem postępowanie wyjaśniające.

3) Dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba wzywa rodziców ucznia poszkodowanego, jak i podejrzanego o dokonanie kradzieży lub zniszczenia.

4) W czasie rozmowy rodzice zostają powiadomieni o podjętych przez szkołę działaniach mających na celu wyjaśnienie sprawy. Pedagog szkolny sporządza notatkę o zaistniałym incydencie.

5) W oparciu o Statut Szkoły dyrektor wspólnie z wychowawcą ustala działania wobec ucznia i przekazuje rodzicom informacje na temat wyciągniętych konsekwencji w stosunku do jego dziecka.

6) W przypadku, gdy wartość kradzieży lub zniszczenia przekracza kwotę zgodną z aktualnym stanem prawnym, sprawa obligatoryjnie jest zgłaszana policji.

8. Procedura postępowania w sytuacji problemowego zachowania ucznia (bójki, kradzieże, wymuszenia, wulgaryzmy)

1) Przeszkadzanie w prowadzeniu lekcji, używanie wulgarnych słów

- upomnienie ucznia przez nauczyciela,
- wpis uwagi do dziennika,
- rozmowa dyscyplinująca ucznia z wychowawcą, pedagogiem, rodzicami,
- zawarcie kontraktu między uczniem i wychowawcą,
- wpływ na ocenę z zachowania,
- udzielenie nagany przez dyrektora szkoły na wniosek wychowawcy klasy lub pedagoga,

2) Niekulturalne zachowanie wobec kolegów i pracowników szkoły

- upomnienie ucznia przez nauczyciela,
- wpis do dziennika,
- rozmowa dyscyplinująca ucznia,
- zawarcie kontraktu między uczniem i wychowawcą,
- wpływ na ocenę z zachowania,
- udzielenie nagany przez dyrektora szkoły na wniosek wychowawcy klasy lub pedagoga,

3) Dewastacja i niszczenie mienia szkolnego

- sporządzenie przez nauczyciela notatki ze zdarzenia,
- zobowiązanie rodziców i ucznia do naprawienia wyrządzonej szkody, poniesienia kosztów finansowych lub w ramach zadośćuczynienia zobowiązanie do wykonania prac społecznych,
- zawarcie kontraktu między uczniem i wychowawcą,
- wpływ na ocenę z zachowania,
- udzielenie nagany przez dyrektora szkoły na wniosek wychowawcy klasy lub pedagoga,

4) Bójki

- sporządzenie notatki ze zdarzenia,
- rozmowa wyjaśniająco – dyscyplinująca ucznia z wychowawcą,

- zawarcie kontraktu między uczniem i wychowawcą oraz rodzicem i wychowawcą,
- wpływ na ocenę z zachowania,
- zajęcia profilaktyczne z funkcjonariuszami policji,
- zabezpieczenie uczniów,
- zawiadomienie pielęgniarki,
- w przypadku dotkliwego pobicia, zagrażającego zdrowiu i życiu dziecka, zawiadomienie pielęgniarki lub wezwanie pogotowia z natychmiastowym wezwaniem rodziców i policji.

5) Wymuszania oraz psychiczna agresja wobec innych uczniów

- sporządzenie notatki ze zdarzenia,
- rozmowa wyjaśniająco – dyscyplinująca z wychowawcą w obecności rodziców
- zawarcie kontraktu między uczniem i wychowawcą, oraz między rodzicami a szkołą
- wpływ na ocenę z zachowania,
- udzielenie nagany przez dyrektora szkoły na wniosek wychowawcy klasy lub pedagoga,
- poinformowanie policji,
- skierowanie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu dla nieletnich,

6) Kradzieże

- sporządzenie notatki,
- rozmowa wyjaśniająca – dyscyplinująca z wychowawcą,
- nauczyciel ma prawo zażądać zwrotu przywłaszczonej rzeczy, zażądać, aby pokazał zawartość
- w przypadku powtarzających się kradzieży lub kradzieży o znacznej wartości wychowawca lub pedagog w porozumieniu z dyrektorem powiadamia policję,
- nauczyciel powiadamia dyrekcję oraz wzywa rodziców do natychmiastowego wstawienia się w szkole,
- wpływ na ocenę z zachowania,
- Kontrakt między rodzicami, a szkołą powinien zawierać:
 - zobowiązanie rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem,
 - zobowiązanie do częstszego kontaktu z wychowawcą i pedagogiem szkolnym (ustalić częstotliwość),
 - przyjęcie do wiadomości nałożonej kary (określić na piśmie jakiej),
 - kontrakt z rodzicami powinien zawierać czas jego obowiązywania, datę i podpisy,
 - kopię kontraktu otrzymuje rodzic i pedagog szkolny.
- Kontrakt pomiędzy wychowawcą a uczniem powinien zawierać:
 - zobowiązanie do zaniechania działania niezgodnego z prawem (napisać konkretnie),
 - przyjęcie do wiadomości nałożonej kary (napisać jakiej),
 - zgodę na poniesienie surowszych konsekwencji (napisać jakich) w przypadku, gdy zachowanie nie ulegnie zmianie.

W przypadku złamania zasad kontraktu pedagog szkolny na wniosek wychowawcy klasy i za zgodą dyrektora szkoły ma prawo wystąpić z wnioskiem o wgląd w sytuację rodzinną ucznia do Sądu Rodzinnego.

9. Procedury współpracy szkoły z policją

- 1) W ramach pracy profilaktyczno – wychowawczej szkoła i policja utrzymują stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń.
- 2) Koordynatorem jest: pedagog szkolny
- 3) Ze szkołą współpracuje także dzielnicowy, w rejonie, którego znajduje się szkoła.
- 4) W ramach współpracy policji ze szkołą organizuje się:
 - a. Spotkania Rady Pedagogicznej z zaproszonymi specjalistami ds. nieletnich i patologii, podejmujące tematykę zagrożeń przestępczością i demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym.
 - b. Spotkania tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów m.in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne, prawnych aspektów narkomanii, wychowania w trzeźwości, zachowań ryzykownych, sposobów unikania zagrożeń.
 - c. Informowanie policji o zdarzeniach na terenie szkoły noszących znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży;

d. Wspólny, szkoły i policji, udział w lokalnych programach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobiegania demoralizacji i przestępczości nieletnich.

4. Procedury kontaktów z Rodzicami

1) W roku szkolnym odbywają się następujące spotkania z rodzicami:

- a. zebrania informacyjne,
- b. wywiadówki – 2 razy w roku,
- c. „drzwi otwarte”,
- d. zebrania wg potrzeb wychowawcy dotyczące organizacji imprez klasowych,

2) W wyjątkowych sytuacjach rodzice uczniów szkoły mają możliwość kontaktu dodatkowego z nauczycielem, jednak po uprzednim uzgodnieniu z nauczycielem terminu spotkania.

3) Spotkania indywidualne prowadzone są w pomieszczeniu bez świadków.

4) Informacji na temat postępów w nauce i zachowaniu udziela się WYŁĄCZNIE na terenie szkoły.

5) Nauczyciel nie udziela informacji o uczniu:

- a. na ulicy, w sklepie
- b. w czasie trwania zajęć
- c. podczas pełnienia dyżurów

6) Nie udziela się telefonicznych informacji o uczniach.

7) W sytuacjach uzasadnionych wychowawczo, wychowawca prosi rodziców na rozmowę poza wyznaczonymi terminami spotkań.

8) Rodzice zobowiązani są podać numer kontaktowy, pod którym najczęściej są dostępni.

9) Wszelkie uwagi i wnioski dotyczące pracy szkoły rodzice kierują kolejno do: wychowawcy klasy, dyrektora, organu nadzorującego szkołę.

10) Rodzice wraz z wychowawcami biorą udział w planowaniu życia klasy i szkoły (imprezy klasowe, szkolne, wycieczki)

– Procedury wprowadzono Zarządzeniem Nr 9/2022 Dyrektora Zespołu Szkół nr 3 w Katowicach z dnia 12 maja 2022r. w sprawie procedur obowiązujących w Zespole Szkół Specjalnych nr 3 w Katowicach

– Przystają obowiązywać procedury wprowadzone Zarządzeniem Nr 14/ 2018 Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 60 im. Marii Grzegorzewskiej Specjalnej w Katowicach z dnia 13 listopada 2018 r.